

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYÉNEK ÉS A ZEMPLEN-MEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLETNEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetés ár.
Hét napra 6 frt.
Három hónapra 18 frt.
Félévre 12 frt.
Egy évre 24 frt.
Bérmunkások levél
csak lekeresésű fel-
irás után.
Értesítés nem adható
vissza.
Egyes szám ára 30 kr.
A szállítási minden gar-
mondor díja 30 kr.

Előfizetés ár.
Hét napra 6 frt.
Három hónapra 18 frt.
Félévre 12 frt.
Egy évre 24 frt.
Bérmunkások levél
csak lekeresésű fel-
irás után.
Értesítés nem adható
vissza.
Egyes szám ára 30 kr.
A szállítási minden gar-
mondor díja 30 kr.

Boldog új évet!

A vándor tikkadtan a hőség, elfáradva a tartós menet miatt, porlepeléll boritva az országút szennyes porondjától, feltörött bokákkal a találmra mért kérgecsizmától — gyakran meg-megáll és visszanez, hogy milyen utat tett meg. Révedező, bágyadt tekintete előtt elmosódnak a távoli kéklő hegyek, de azért emlékszik még a köztük kanyargó utakra, a goromba éles rögökre, melyek lábait kegyetlenül kisebesítik és szemében ott ragyog a fájdalom könnye. — Sajgó fájalmát és fáradságát enyhíti azonban az a körülmény, hogy tul esett rajtuk és a remény, hogy a pálya többi részét talán kedvezőbb körülmények között teheti meg. Ezeknek a hatása alatt támad benne egy összetett érzés, melyben a mult szenvedése, egy jobb jövő záloga és reménye van sajtyszerűleg felolvadva és kereszteződve.

A vén föld is körülrobogván velünk megint az ő zónáján: háromszázhatvanöt napos, viszontagsággal teli utazásunk után ilyen kebellet és érzéssel állunk meg mi is *Kronosz* utolsó határfájánál, az ő-év végső állomásán, s az új esztendőnek kétes fel-szállóján.

Szívünk, mig egyrészt a sok szenvedéstől és csalódástól kesereg, keblünk az átélt viszontagságoktól sajog, karjaink a terhes igától lankadtan hullanak alá, izmaink a tartós tehertől meg vannak ereszkedve: másrészt szemünket a remény zöldellő oáza csalogatja, kifáradt karjainkba friss erőt ömleszt, izmainkat megfeszíti, új munka-

kedvet ad lényünknek. És mi megyünk, rohanunk ujjalag a küzdelembe, mert a legnagyobb hadvezér, a remény, lelkesítő harsónája azt zugja fülünkbe: *előre!* Követjük, mert jelszava erősen biztat és zászlója a legszebb színre: *zöldre van festve.*

Nem is adjuk föl kislelkien a pozíciót. Gyáva katona az, aki megszalad és meg nem áll őrhelyén. Rúpók férfi, ki meghunyászkodik az akadály előtt. Nem élni való, ki csak örömben akar uszni, a szenvedéstől pedig borsózik a háta. Hiszen az élet nem egyéb, mint a különböző hangulatok láncolata és összessége. Ha csak örömlünk volna, életünkben nem lenne változatosság; unottá lenne az, mint nagy ur előtt a bőség, mely megrontá gyomrát. Hogy az örömet igazán képesek legyünk élvezni, a szenvedést is meg kell köstelnünk. Ennek a két hangulatbeli tényezőnek összeolvadása adja meg azt a nyugodt, mely kedélyt, amely legközelebb áll ahhoz a relativ állapothoz, amit az emberek általánosságban boldogságnak neveznek. Ennek a két különböző lelki állapotnak a találkozás és társulása teszi képessé az elmét arra, hogy az élet különböző fázisaiba bele találja magát és helyesen különböztetni, jót megbecsülni, a rossztól elfordulni képes legyen.

Azért tehát csak előre!

Legyünk kitartók, teledjük a fáradságokat. Temessük el az ő-évvél együtt szentimentális érzéseinket. Öltünk helyettük páncélt, hogy az új év készülélenül ne találjon bennünket.

Ehhez a megismétlődő küzdelem legyőzéséhez való erőnk kívánatával óhajtjuk mi t. olvasóinknak tiszta szívből a *boldog új évet!*

Szabó Kálmán.

A borhamisításról és a borárakról.

A bodnár-műhelyekben serényen folyik a munka. A segédmunkások keresettek, a hordó ára emelkedik, a vasúti állomások rakodó helyein számszámra állanak a szállításra előkészített hordók, szóval a hordó-forgalom olyan nagy, hogyha az ember nem tudná, hogy új év hetében van (no meg hogy szőlőinket a filoxera elpusztította), egy percig sem tamáskodnánk azon, hogy szüret van! Hiszen ha van másodvirágzás, miért ne lehetne második szüret? Különböznék is természetesen következtése a gyümölcserés a virágzásnak!

Igen, szüret van, és pedig a Hegyalján. Csak hogy nem az őszi napok melegtől érlelt szőlőgerezdek levét, hanem a bűzös pincék sötét odújában előállított kotyvalékokat szűrik hordókba és hozzák forgalomba.

A napokban egyik sárospataki bodnár műhelye előtt hosszú hordószállító szekerre gondosan rakták a hordókat. Látszott, hogy messzebb útra szállítják, de a fuvaros sem tagadta, hogy *Abauj-Szántó*-ra.

— Hát aztán minek ennyi sok hordó, — hiszen *Ab.-Szántó*-n már nincs szőlő — kérdeztem.

— gaz, uram, hogy nincs, volt a válasz, de a napokban hoztak oda Olaszországból nagy hordókban bort eleget, hát ezekbe fogják *átönteni*.

Nemcsak *Ab.-Szántó*-ra, de valamennyi nevezetesebb hegyaljai városba hoznak ugynevezett olaszországi borokat, s ha egyes nagyobb pincéket meg-néznénk, láthatnánk, hogy annyi bor van ott készletben, hogy boldogabb időben, midőn még jó szüretnek voltak, három szüretre sem jutott oda annyi.

Vann tehát bor sok, mert hála Istennek Olaszországba jó szüret volt, s jó olasz atyáinknak nekünk is juttatnak belőle, mégpedig olcsó pénzért!

Ilyen nagy borforgalom mellett azonban mit tapasztalunk? Azt, hogy az italmérő helyeken egy liter legközségesebb bornak az ára már is 50, mond *ötven* krajcár.

Vegyük már most ezt az 50 kros bort vizsgálat alá, mit tapasztalunk rajta? Először is azt, hogy az a bornak keresztelt mismás minden más lehetett valamikor, csak nem bor, mert ha meg-ízleljük, érzünk ugyan rajta bizonyos, a kémiaiban még eddig ismeretlen, tehát meg nem határozható *íz* helyett, de abban semmi tulajdonságot nem

alkotják-e azon összefűzött és egymásba nyuló láncszemeket, melyek ugy együttvéve, mint külön-külön a tétlenül vesztelő nemzet ébresztésére szolgáltak? S vajjon nem képezték-e csiráit azon a külföld által is kellően méltányolt haladásnak, melyet hazánk az utolsó 6 évtized alatt, erejét majdnem felülmuló lázas tevékenységgel elért?

Bizonyára igen!

Súlyos megpróbáltatásokon keresztül ment nemzetünk már rég eljutott Széchenyi István gróf érdemeinek elismeréséhez, az újabb nemzedék pedig minden alkalmat megragad halálának nyilvánítására, a többi közt annak kegyeletlen kifejezést is adott akkor, midőn a fővárosban két legkedvesebb alkotása: az akadémia és a lánchid közlelésében, a méltán legnagyobb magyar-nak nevezett Széchenyinek az utókor buzdítására szobrot emelt!

S ha én megtisztelő megbízatásban eljárva, itt a Tiszavölgyi Társulat nagygyűlésén Széchenyi születése századik évfordulójának alkalmából, róla határtalan tisztelettel megemlékezem, életemben érzem, hogy a Tiszaszabályozás nagy művének kezdeményezője iránt táplált hálás érzelmeim soha, de legalább mindaddig szünni nem fognak, míg e dús kalászokat termő, zöld pázsitokban gazdag és Széchenyi István látnoki szeme szerint kies kertet alakuló völgy területén magyar sziv dobogni s magyar szó hangzani fog.

Hazafiai kegyeletből származó mai megemlékezésünk keretébe be nem illeszthető s gyenge erőmet felülmuló feladat volna, ha történeti sorrendben akarnék kiterjeszkedni Széchenyi István gróf korszakot alkotó egyéni tevékenységének csak azon mozzanataira is, melyek átalakító be-

TÁRCA.

Gróf Széchenyi István emlékezete.

Irta és a Tiszavölgyi Társulat közgyűlésén Budapesten 1891. december hó 20-án felolvasta

Gróf Mailáth József,

a bodrogközi Tiszaszabályozó társulat elnöke.

Tisztelet Naggyűlés!

Ma, az általános haladás korszakában, midőn a természet ölében elérjett erők felszínre hozva, az emberiség szolgálatára állanak, önkénytelenül előtérbe lép azon igazság, hogy világrészünk bármely pontjához vagy nemzetiségéhez tartozó egyénekben rejlik, de tétlenül szunnyadó erő csak akkor válik az illető ország vagy nemzetiség, sőt a világ egyetemének is közkinésévé, ha ezen erő kifejtve ténylegesen érvényesítését megtalálja.

Azon férfiak tehát, a kik hivatásszerűleg nemzetünkben a szunnyadó erőket új életre, fokozottabb tevékenységre élesztették, nemcsak szűkebb körü hazájuknak, de az emberiség egyetemének is halálját érdemelték ki.

Mi már előnyeiket élvezük a nagy elődeink üdvös működése által megteremtett és közéletünk minden terén élénken nyilvánuló új állapotoknak s így hálás érzülettel áldjuk a gondviselést, hogy ama nehéz időkben nemzetünknek oly férfiakat adott, kik erejük tudatában s fenkölt szellemük lelkesületével és csüggedést nem ismerő kitarással képesek voltak honfitársaikat nagyobb tevékenységre és együttes működésre ébreszteni s

megelőzni azon veszélyt, mely a mintegy álomba merült magyar fajt egyediségének sőt létjogosultságának elvesztésével is fenyegette!

S ha jelen századunk lezajlott eseményeit s különösen hazai történetünk közelmúltját elfogulatlanul szemléljük, el kell ismernünk, hogy azon mozgalomban, mely anyagi érdekeink és szellemi kifejlődésünk körében az egész nemzetre átalakító hatást, megújító befolyást gyakorolva megindult, a vezérlő szerep Széchenyi István gróf óriásként kimagasló alakját és tetteire ösztönző hatalmas szellemét illeti meg.

Mert alkotásai, melyek nagy nevéhez szorosan fűződnek, s melyek egyenkint és összesen következtetes törekvéseinek maradandó emlékét képezik, a nemzeti élet teljes átalakulására ugy az anyagi, mint a szellemi munkálkodás körében döntő befolyást gyakoroltak.

A magyar tudományos akadémia alapítása, kaszinók, lóversenyek létesítése, a lánchid-építés, vasúti hálózat tervezete, a Tiszaszabályozás kezdeményezése, a Dunagőzhajózás létrehozása, a közlekedési eszközök tökéletesítése, a Vaskapu kérdése, a nemzeti színház felállítása, irodalmi működése és így tovább, mint Széchenyi István gróf által részben megindított, részben hathatós közreműködésével kifejlődött mozgalom eredményös következményei voltak.

S vajjon mindezen alkotások a maguk tervszerű egymásutánjában s az egy határozott célt valló törekvésben nem mutatják-e, hogy a hazáját és nemzetét forrón szerető Széchenyi minden tevékenysége oda irányult, hogy nemzetét faji sajátosságának megtartásával, sőt annak éles kidomborításával nagygyá és boldoggá tegye? S vajjon

fedezhetünk fel olyat, mi a természetes bornak sajátosságából csak egy akcentusnyit is magában foglalna.

A természettudósok a vizet akként határozzák meg, hogy az tiszta állapotában szín, íz- és szag nélküli átlátszó folyadék. Ez a mi 50 kros italunk tehát nem víz, mert az izzel és szaggal bíró folyadék s legtöbb esetben át sem látszó.

Van benne tehát mégis valami, mert a fajsúlymérő valamivel nagyobb érzékenységet mutat benne, mint a vízben, körülbelül annyit, mint a villámosságmérő a dörzsölés által villámossá tett fenyűfadarab villámossága iránt, pedig bizony egy fenyűfában vajmi csekély elektricitást lehet előidézni.

Nem foglalkozom a kémiával, de úgy gondolom, nem sokban különbözik számításom a kérdéses italt alkotó részreire bontó kemikus vegyi munkájának eredményétől, ha azt állítom, hogy azon bornak keresztelt folyadék nem áll egyébből, mint vízből, összeháasítva 5% spirituszszal, 1% cukorral, fél percent szagosítóval és izelítővel. Ha ezekből az alkotó részekből áll, akkor az emberi egészségre ártalmas nem lehet, s valóban nem is az, mert még a legerősebb mérget is alkalmaznak kis mértékben orvosságul.

A lapok hirdetései közt olvashatjuk annak a szabadalommal bíró fővárosi szeszgyárosnak a reklámját is, ki nyilvánosan hirdeti, hogy 5 ft 80 krért olyan mennyiségű boresszenciát küld, amelyből 100 liter jó bort lehet készíteni.

Ha tehát ily olcsóba kerül 100 liter bornak az előállítás, miután az italmérő helyeken árusított bor nem egyébből, mint ezen vegyi alkotó részekből álló (s Olaszországból származottnak csak hazudott) bor, akkor annak literjeért 50 krt venni már nem lelketlenség, hanem nyilvános csalás.

Nem vádolhatjuk a kisebb korcsmárosokat, mert ők a regálebérlok kezében vannak; ők csak azt mérhetik, amit amazoktól kapnak; s miután a regále- és fogyasztási adót az elmérendő bortól nekik kell fizetni, természetes, hogy olcsóbban nem adhatják, mert addig, míg egy hektoliter bort elmérnek, annyiféle kiadásuk merülnek fel, hogy olcsóbban veszteség nélkül nem is adhatják.

Itt tehát csak néhány »bor nagyban készítő«, »úgyis mint regálebérlok«, húzza a hasznót s gazdagodik rohamosan, másoknak csalásával, amin, úgy látszik, segíteni nem lehet.

Lehetne ugyan még, ha t. i. a mértékletességi egyesületek mellett a mértékletlenséget kedvelők is egyesülte alakulnának s nem fogyasztanak drága pénzt az a kotyvalékot, hanem közösen vásárolnának természetes bort, abból olyanoknak is juttatnának, kik a regáletörvény miatt kis mértékben nem juthatnak természetes borhoz, hiszen van még, van is, reméljük lesz is, hegyaljai bor.

Igya meg aztán kotyvalékát a »bor-nagykészítő« úr; ha pedig nem bírja, fűdödjék meg benne esetleg úgy, mint velem együtt az olvasó is gondolja!

Somosy Sándor.

Vármegyei ügyek.

S.-A.-Ujhely, 1891. december 29.

Zemplén-vármegye bizottságának ez évben utolsó rendes közgyűlése ma kezdődött s gyors tempóban haladva másnap d. u. be is végződött. A törvényhatósági bizottsági tagok, dacára annak,

folyásukat társadalmi és szellemi életünk minden ágában s anyagi érdekeink tág mezéjén egyaránt érezték. S ma már általánosan üdvösnök elismert fáradhatatlan ténykedésével összefüggésben nem is esetelhetem azon lelki gyötrelmeket, melyeket neki átélni és átérezni kellett akkor, midőn mérsékeltre intő tanácsait nem követte senki, sőt sokan hazafiságát is kétségbe vonták.

Mindezeket már eddig is, bár különböző felfogással, megírták egy kortársai, mint a mai nemzedék, s nem kétkem, még kimerítőbben fogja ezt tenni a részrehajlatlan történelem.

És mégis nem hagyhatom felemlítés nélkül, hogy azon idősokban, melyben Széchenyi István gróf eszméiért harcolt, a hazai tevékenység abban az ébredő korában a haza boldogulását óhajtó s azért önzetlenül küzdő hazafiaknál úgy elmaradottságunk okára, mint a további teendőkre nézve, két egymástól lényegesen eltérő felfogás uralkodott.

Ugyanis míg Széchenyi István azt állította, hogy bajaink és elmaradottságunk okát nem egyedül állami függetlenségünk hiányában, de nagyobbbrészt önmagunkban kell keresnünk, még pedig a folytonos és kitartó szellemi s anyagi munkálkodásra nehezen hajló s államjogi átalakulásokért nem igen rajongó keleti természetünkben, és ép azért tette kelve anyagi eszközeink öregbítésével karöltve, szellemi haladásunkat is fokozva, kell a nemzet emelkedését előidézni: addig az ellennézetük bajaink és elmaradottságunk egyedüli forrásának állami függetlenségünk hiányát s kiaknáztatásunkat tartották s azért állami függetlenségünk visszaszerzésére irányított politikai ténykedésen kívül minden más műkö-

de, hogy az *Atányi József dr. varannai volt szolgabíró* (jelenleg kir. törv.-széki jegyző) leköszönésével megüresedett állomás választással volt betöltendő: csak gyér számban forgolódtak az alkotmányos urnák körül.

Főispán öméltsága d. e. pontban 9 kor lépett a közgyűlés termébe, hol az egybegyűlt vármegye lelkes éljenzéssel köszöntötte. — Öméltsága megnyitó beszédét ama megdöbbentő merénylet fölemlítésével kezdte, melyet bünös kezek ez évi október folyamán *Rosenthal* község vidékén, az akkor Cseh-országban utazó király élete ellen intéztek. Az isteni gondviselés népeinek öröme és boldogítására *Öfelsége* személyét megoltalmazta. A magyar nemzet hálás érzettel fordul a Mindenhatóhoz, hogy azt a galád célt teljesülésében meggátolta. Indítványozza, hogy a király életét veszélyesítő veszedelem elhárulása fölött érzett legőszintebb örömeinek a vármegye közönsége adjon kifejezést (*mindnyájan felállanak s lelkesen éljenek*) egyszersmind örömeinek nyilvánulását jegyzőkönyvileg örökítse meg. (*Éljenzés*).

Ezután előadta öméltsága, hogy a közigazgatás menetéről, úgy a középpontban, mint a vidéken gyűjtött tapasztalatai szerint, csak dicséretes és megnyugtató eredményekről szólhat. A tisztikar híven, becsülettel, jóakarattal teljesítette kötelességét (*Éljenzés*). Reméli, hogy az elismerésen felül annak idejében a kormány részéről sem fog elmaradni megjutalmaztatásuk. A maga részéről köszönetet mond a törvényhatóság képviselőinek, hogy ötletfeladainak teljesítésében, a közőjára irányuló ténykedéseiben támogatni és pártolni méltóztattak. A kivított eredményekre rámutatván, megjegyezte öméltsága, hogy azokban az ő része csak a kötelesség, a vármegye közönsége az érdem és a dicsőség. (*Éljenzés*).

Végül az új év küszöbén legjobb kívánatainak adván kifejezést, a közgyűlést megnyitottan nyilvánította.

Horváth József, h. főjegyző, a vármegyei ősi intézménynek patriarhális jellegét szépen kifejtve, a közönség nevében s a muló év alkonyán öméltságának, díszes és magas családjának, boldog új évet kívánt. (*Éljenzés*).

Matolai Etele, alispán, a főispán öméltsága által előadott indítványt, kiemelésével annak, hogy a rosenthali merénylet óta csak most van először vármegyénk közönségének alkalma a gyalázatos tett felett ítéletet mondani, — avval toldja meg, hogy a vármegye közönsége hódoló feliratot intézzon öfelségéhez. (*Helyeslés, lelkes éljenzés*).

A hódoló felirat, melyet a h. főjegyző fogalmazott, így szól:

Császári és Apostoli Királyi Felség!
Legkegyelmesebb Urunk — Királyunk!

Folyó év október hó elején kelt szárnyra a megrendítő hír, hogy császári és kir. Felséged szent és sérthetetlen személyét cseh korona-országában a rosenthali hid tervezett felrobbantása által veszedelem környékezte.

Habár az esemény óta csak mai nap gyűlt egybe vármegyénk közönsége, a hosszabb idő sem moshatta el az emléket, mely a veszedelem híre és szerencsés elhárulásának pillanatában a magyar nemzet érzelmeit háborgatta és annak hatása alatt vesznünk bátorságot és határozottuk el, hogy császári és kir. Felséged, legalkotmányosabb szeretett királyunk szeren-

dést időelöttinek, eredménytelennek és célhoz nem vezetőnek nyilvánítottak.

Ki ne tudná azt, tisztelt Nagygyűlés, hogy csakis a minden feszélytől ment, szabad és független önelhatározás lehet leghathatósabb tényezője egyéni, mint a nemzeti boldogulásnak s alapja a céltudatos haladásnak. De ne felejtjük el azt sem, a mit épen Széchenyi István mondott, hogy a »legszebb szándék és a legjobb akarat is paragon hever ott, hol a kivitelhez nincs meg az anyagi erő«.

Nem is lehet, de nem is szabad, hacsak hálátlanok lenni nem akarunk, az egyik vagy másik irány képviselőitől az önzetlen hazafiság elismerését megvonunk, mert mindannyian tudjuk, hogy mindkét irány követőire nézve a kitűzött és hön óhajtott cél a haza boldogulása volt, melyet legjobb és legnemesebb meggyőződésük szerint elérni kívántak, ha más-más eszközöket és eltérő utakat választottak is.

De ma, midőn a letűnt lélekemelő korszak éles küzdelmeinek heve közelebről nem érint, az azóta elért eredmények felett nyugodtan elmélkedhetünk és így a Tiszaszabályozás fontossága és a már eddig elért eredményei felett is higgadtan ítélhetünk.

Engedje meg a tisztelt nagygyűlés, hogy röviden felemlítsem, mit tett ő a Tiszaszabályozás érdekében akkor, midőn e célból vándorbotot véve kezébe, bejárta a Tisza által érintett vidékeket, hogy személyes megjelenésével és ékes szólásának egész erejével megnyerje a felvett és mélyen anyagi érdekeink körébe vágó eszmének az érdekelteket közönségét.

Ez irányban kifejtett lázas tevékenységéről

csés megmenekülése alkalmából üdvözlő feliratunkban fejezzük ki örömünket, hódolatunkat. Császári és apostoli királyi Felség!

Trónhűség és hazaszeretet a magyar nemzetnek hagyományos és változhatatlan jellemvonása. Ez ősi erény vezérelte, lelkesítette és óvta a nemzetet viszontagságos multjában. Ez eszményektől lelkesülve kész áldozni életét és vérét koron s királya és a haza üdvéért.

A rosenthali esemény híre tehát a fájdalom és öröm érzelmei váltakoztak császári és királyi Felséged hű magyar népének keblében. Fájdalom és megütközés, hogy az armányok egy gondolata is támadhat császári és királyi Felséged birodalmában, ahol népeinek boldogításában találja boldogságát.

Örömmel rebegünk hálaimát a Gondviselésnek, mely szeretett királyunkat a veszedelemtől megóvta.

Császári és apostoli királyunk iránt táplált törhetetlen hűségünköt és rajongó szeretetünköt áthatva fohászokunk tehát a magyarok istenéhez, hogy Felségedet jövőre is óvja meg védő karjával minden veszedelemtől s armánytól és hű népeinek boldogítására áldja meg az emberi kor leghosszabb határáig terjedő élettel.

Császári és királyi Felségedhez pedig esedezünk hogy tiszta forrásból eredő hódolatunkat kegyesen s kegyelmesen fogadni hajlandó legyen.

A megüresedett szolgabírói állomásra csak egy pályázó, *Pintér István*, közig. gy. és vm. tb. aljegyző jelentkezve, közfelkiáltással megválasztott. (Gratulálunk! — Szerk.) Hivatali esküjét a vármegye színe előtt megválasztásának kimondása után nyomban le is tette.

Az 1876. VI. t. c. 2. § értelmében kiegészítendő közigazgatási bizottságba az onnan kilépett tagok újra beválasztottak, és pedig: *Andrássy Sándor* gf. 90 szavazattal, *Szervicsky Ödon* 72, *Balassa István* br. 55, *Bydeskuthy Sándor* 58 és *Mecner Béla* 99 szavazattal. — A bíráló választmányba tagokul beválasztottak: *Dökös Ernő*, *Perlsberg Ede*, *Fejes István* és *Mecner Béla*, — az igazoló választmányba: *Szervicsky Ödon*, *Molnár Béla* dr., *Spilenberg József*, *Czibur Bertalan* és *Kun Béla*. Elnökké főispán öméltsága kinevezte: *Diószeghy Jánost*, tagokká *Vekey Gedeont* és *Margitai József dr.-t*. — Lóavató bizottsági elnökök, becslok és orvosok újra maradtak a régiek. — A szabályrendeleteket készítő küldöttséget *Nemes Lajos* és *Pataky Miklós* bizottsági tagokkal egészítették ki.

A választott bizottsági tagok névsorának felolvasása és meghitelesítése után következett az évnegyedes alispáni jelentés, melyből fölemlítjük, hogy a vármegye területéről az 1891. év okt.-dec. folyamán Amerikába kivándorolt 823 egyén, visszajöttek 311-en. A hasznos házi állatokon sokáig uralkodott ragadós betegség, a száj és körmőfájás, szünőfelben van. — A jelentésben foglaltakat főispán öméltsága egy örömhírral egészítette ki; nevezetesen, dicsérettel emlékezett meg a szerencsi cukorgyárban működő iskóláról, (Ide vonatkozólag bővebben értesül a t. olvasó lapunk *Különfélék* c. rovatából. — Szerk.)

Az idő előrehaladván, az első napi közgyűlés d. u. 1/2 1-kor a távozó főispán megéljenzésével végződött.

(Folyt. és vége köv.)

csak akkor alkothatunk magunknak tiszta képet, ha figyelemmel kísérjük azon korszakból reánk maradt, s részint őt tőle magától, részint másoktól eredő iratokat, leveleket, naplókat és feljegyzéseket, 1846-tól, hivatalba lépésétől, 1848-ig terjedőleg, melyek mind arról tesznek tanúságot, hogy őt a kormány emberei minden áron maguknak megnyerni igyekeztek, mert belátták, hogy a nagy Széchenyinek munkássága és sikerült vállalatai a kormánynak csak előnyére válhatnak.

Hosszu belső harc után engedett csak Széchenyi a meghívásnak és lépett be a magyar kir. helytartó tanácsba, hol egy külön osztályt, az országos közlekedésügyi osztályt állították fel számára; tette pedig azt azon tudatban, hogy a kormány erélyes támogatását nem nélkülözheti, ha az ország anyagi erejének kifejtésében nagyobb szabású mozgalmat akar megindítani, s mert mély belátásánál fogva tisztába jött magával az iránt, hogy nagyobb keretű terveinek megteremtésére az eszközöket csak a kormány által neki felajánlott állásból kaphatja meg, már pedig e nagy vállalathoz sok pénz kell, »mely nélkül — szavait idézve — a legmagasabb is parlagul hever«!

Hivatalba lépve, kedvenc eszméjét, a Tiszavölgy rendezésének kérdését, karolta fel. Az anyagi ügyek közül a Tiszavölgy rendezését ő első sorba helyezte nemcsak a nagy eredmények tudatában, hanem, mert azt a magyar faj fentartása és fennmaradásának egyik lényeges feltételül tekintette a jövőre nézve.

Tiszai útjában közelebről érintkezve fájának sajátos alakjaival, különösen a köznép eredeti és józan fölfogásával ismerkedett meg és

Folytatás a mellékletben.

Képviselőválasztási mozgalmak. N. Mihályból jelentik dec 27-ki kelettel: Ugy a szabadelvű, mint a nemzeti párt ma tartotta jelölő értekezését és kiállította ki itten a maga kandidáltjait. A kormányparti választókból álló, mintegy 300 főnyi polgárság Ferenczy Elek dr., birtokost jelölte, míg a nemzeti párt az eddigi képviselő, Balogh Géza zászlaja alatt sorakozott. Melyik részre hajlik a többség, ma még bizonytalan, csak egy a bizonyos, az t. i. hogy erős mérkőzés után válik meg ki lesz az éljen? — Lapunk mult számában szó volt arról, hogy Lónyay Gábor szintén szándékozik fellépni a lisszai választó kerületben, még pedig nemzeti párti programmal. A legilletékesebb forrásból nyert újabb információk szerint előbbeni tudósításunkat oda kell módosítanunk, hogy Lónyay Gábor a kormánypart hive; fel is kérék az intéző körök a jelöltség elfogadására, azonban kijelentette, hogy személyes okoknál fogva a jelöltségre nem reflektál. — Az o-lisszai képviselőválasztó kerület szabadelvű pártját Mecser Gyula makkos hotyikai birtokos, Ó-Lisszákra ma délutáni 2 óra pártértekezlet végett összehívta a nagyvendéglő termébe. Ezen az értekezleten fog megtörténni a szabadelvű párt képviselő jelöltjének a kiküldése is. A közbizodalom, írja tudósítónk, Molnár Béla dr. személyében összpontosul. — E tudósítással kapcsolatban fölemlítjük, hogy Mecser Gyula felléptetésének hire, amiről lapunk mult számában történt említés, téves értesülésen alapult. A körülmények jelen alakulása szerint ebben a választó kerületben ma már csak két jelöltől lehet szó, — a függetlenségi és 48-as párti Kun Béla s-pataki jogtanárról, aki most másod ízben bont zászlót és a kormánypart jelöltjéről, Molnár Béla dr. nagybirtokosról. *)

A katonai felülvizsgálatok. A m. ktr. honvédelmi miniszter tudatja, hogy a Kassán alakított felülvizsgáló bizottságnak ez évi működési napjai lesznek: január 11, — február 9, — március 3, — április 7, — május 9, — június 2, — július 15, — augusztus 8, — október 11 és 27, — november 14 és december 5-ik napjai.

Mémlő fedezetési állomások lesznek 1892-ben a magy. kir. földmívelési miniszter rendelkezése szerint vármegyénk területén: *Bersék* községben 3 mémlővel, *B.-Szerdahely* k. 2 ml., *B.-Ujlak* k. 6 ml., *Butka* k. 3 ml., *Cselej* k. 3 ml., *Király Helmeccs* k. 5 ml., *Nagymihály* k. 2 ml., *S.-Patak* k. 4 ml., *Varannó* 2 ml. és *T.-Terebes* k. 4 mémlővel.

Hírek a nagyvilágból.

Magyar vér az angol királyi trónon. Az angol trónörökös legidősb fiának, tehát a várományos trónörökösnek, Teck herceg leányával történt eljegyzése alkalmából fölemlítettük, hogy a Teck hercegi család ósanya Rhédei Klaudia grófnő volt, a ki 1835-ben lépett házasságra Württemberg Sándor kir. herceggel, a későbbi Teck

*) Tudósítóinkat tisztelettel kérjük, hogy a jövő hét folyamán már teljes erővel meginduló pártmozgalmakról rövid, itárgyilag és elfogulatlan közlésekkel szerkesztőségünket kellő időben felkeresni sziveskedjenek. Szepk.

jött tudatára annak, hogy a magyar tán még sem az a lassu halálnak indult hanyatló faj, milyennek ő eleinte gondolta, de látta, hogy abban még sok egészséges életerő van, mely felébresztve és ápolva, nagy dolgokat képes művelni, ha lelkesedés vezérli.

És látjuk is, hogy Széchenyi akkor még cépszerűsége tetőpontján, egész tiszai útjában az igazi lelkesedés azon fokával találkozott, melylyel a magyar nagy emberei irányában nem szokott fukarkodni. Esméi elhíntve fogékony keblekre, hálás talajra találtak, őt nagy vállalatában felfogni és érteni kezdték és semmi sem állt útjában annak, hogy nagyszerű kezdeményezését siker is koronázza. Egymásután alakultak meg a vidéki társulatok s ott is, a hol ellenzésre talált, egyéniségének varázsa, hazafias szándékának tisztasága az ellenszenvet legyőzte.

Ha »Eszmetörédeiket különösen a Tiszavölgy rendezését illetőleg« vagy »Véleményes jelentését a Tiszaszabályozási ügy fejlődéséről« figyelemre méltatjuk, azt találjuk, hogy e nagy vállalat megindításánál gondossága minden oly körülményre kiterjedt, minden oly kérdést felélt, mely az ügy előmozdítására befolyással lehetett és hogy a közreműködéshez az összes tényezőket bevonta az aktióba, mert tudta, hogy csak a vállvetve való együttműködés és támogatás biztosíthatja kezdeményezésének sikerét.

Az ezen iratokban foglalt elvek és eszmék nagyobbára azok, melyekkel ma is részben mint már valósitottakkal, részben még mint megvalósítandókkal foglalkozunk és ha ő köztünk megjelenne, megelégedéssel láthatná, hogy az általa megkezdett ösvényen haladva, az utókor befejezni igyekszik azon nagy művet, melynek megindítá-

hercegi család alapítójával. A Vasárnapi Ujság legutóbbi, karácsonyi számában Szász Károly most erre vonatkozólag érdekes kiegészítést közöl. Eszerint Rhédei Klaudia grófnő erdélyi fejedelmi családnak volt sarja, egyik őse, Rhédei Ferenc, Erdélynek egy ideig fejedelme lévén. Klaudia, írja a közlő, eszményei szépségével és csoda bájaival hódított királyi hercegi férjet magának. »Gyönyörű arcképét, írja Szász Károly, gyermek- és ifju koromban gyakran szemlélttem elragadtatással az erdőszentgyörgyi gróf Rhédei kastélyban. Ott nem Klaudiának, hanem Klodine-nek neveztek. Szép, ifju életének borzasztó halál vetett végett. Imádozt és imádó férje oldalán lovagolva, egy nagy hadgyakorlaton vett részt, midőn lova, a lövésektől megbokrosodva, elragadta és levette oly pontján a gyakorlótérnek, a hol a lovasság egy nagy kanyarulatban vágatva volt átmenendő. A teljes erővel száguldó lovasságot megállítani már nem lehetett s egy egész svadron rohant át rajta s összetiporta. Teck herceg nemcsak tartja a magyar rokonságot, hanem büszke is rá, a mit Duka Tivadar dr. Londonban élő hazánkfiához írott levele is bizonyít, melyben ennek, mint régi jó ismerősének, az eljegyzéshez gratuláló sorait megköszöni. E levelnek a »Vasárnapi Ujság« angol szövegét is közli. Szószzerinti fordításban így hangzik: »Mélyen meg vagyok hatva szives kifejezései és jó kívánatai által. A magyarok valóban méltán tekinthetik szerettet gyermekemet vérokonukul, valamint én büszkén tekintem rokonaimul őket Teck herceg.« — A »Vasárnapi Ujság« már intézkedett, hogy a Teck hercegi család magyar ósanyjának fonnyatott arcképéről másolatot vehessen és azt olvasóinak bemutassa.

Oroszországból ujságolják, hogy ott nagy kiterjedésű nihilista összeesküvésnek jutott nyomára az állami titkos rendőrség. Az összeesküvés részesei egyetemi tenuló ifjak, kik az inség által támasztott általános elégedetlenségre számítva kiáltványt akartak felhívni a népet forradalomra. A legutóbb szórványosan előfordult paraszt-lázadásokat is a nihilisták rendezték. *Varsóból* jelentik, hogy ott is valami titkos szövetség után szimatol a rendőrség s már harminc tanult szállított be a várnak pincészerü börtöneibe. Más forrásból pedig az a hír terjed, hogy az éhinség már a katonaság sorait is erősen tizedeli.

Hírek az országból.

Kerkápolyi Károly, Magyarországnak volt fináncminisztere, később, s ugyszólván halála napjáig, egyetemi tanár, Budapesten, mult hó 31-én életének 67-ik évében kimult. Áldás emlékére!

Az országgyűlés feloszlatásáról immár hitelen jelenthetjük, írja P. L., hogy mindkét háza holnap, jan. 4-én, tartja utolsó ülését. Ófel sége másnap, kedden, trónbeszéddel berekeszti az országgyűlést, két napra rá kiiratnak az új választások, melyek j. hó 28-án kezdődnek és tíz nap alatt az egész országban be kell fejezteniök. Az új országgyűlést őfelsége febr. 18-án személyesen, trónbeszéddel nyitja meg.

Vaszary Kolos, esztergomi herceg-primás,

sában neki oly nagy része volt. Csak egyben nem követtük, és itt kárát is valljuk, a mennyiben a szabályozás egységével szorosán összefüggő elvét, hogy a pénzügyek kezelése, a megterhelés az egész Tiszavölgyén egy alapon és szabályok szerint történjék, figyelmen kívül hagytuk.

De lássuk csak eszmemenetét e tárgyban: A nagy központi társulat alakításában ő alapját akarta megvetni minden későbbi társulati alakulásoknak az országban s tapasztalatilag kimutatni, hogy a nemzeti élet minden fázisában csak a társadalmi ut az, melyen az érdekek józán egyesülése és a közös munkálkodás áldást-hozóvá válhatik! A mint az az ő következő szavaiból is kitünik:

»Mindig igaz marad az, hogy a nemzeti felvirágzás nagy munkáját soha, s schol nem állítá ki fejedelmek s kormányok korukat meghaladó szelleme, hanem a nemzet köztérmi kifejlésnek s érdekegyesülésnek hangyamunkája; s azért is nem a divatszzerű eszmének való hódolat, de benső, kellőleg indokolt meggyőződés mondatja ki velem azon elvet, melyet szem elől tévesztetni soha sem kellene; miszerint minden nagyobb szerü vállalatok életbeléptetése — hol az egyesek munkasága a közcélok nem veszélyeztetik — a közállományi hatalom törvényes felügyelete s szükség esetére fentartott beavatkozása mellett, leghelyesebben az érdekeltek kezébe van letéve.«

»Azért is a szabályozási vállalkozásoknak sikerük csak úgy lehet, ha nem helyi érdekü de országos szempontból történik a kiindulás. A részenkénti szabályozási munkálatoknak, a foltozgatásnak, mint mondá, nem barátja, hanem gyöke-

mint pannonhalmi volt főpát, Pannonhalmán e napokban bucsuzott el szerettet rendtársaitól a Szent-Benedek-rendü atyáktól és növendékpapoktól. A herceg-primás bucsuzójának utolsó szavaival hangos zokogás vett erőt az egész gyülekezeten.

Az influenza betegek száma a fővárosban még mindég szaporodik. *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter öxcelenciája, ki szintén nagy beteg volt, hál istennek, már teljesen felépült az influenzából, s e napokban átvette az államhíztartás vezetését.

Különlélek.

(Legfelsőbb adomány.) Ófelsége a király kabinetirodája útján *Szilvassy* István morvai tanítónak 15 ft kegyes adományt küldött.

(Személyi hir.) *Szeyfried* József, az ujhelyi kir. törvényszék ujonnan kinevezett elnöke, m. dec. 30-án, az esti vonattal érkezett városunkba. Az indulóháznál a törvényszék bírói kara üdvözölte. Hivatalos esküjét új év napján tette le az elnök a törvényszék teljes tanácsülésében. Ennek megtörténte után a kir. törvényszék, ügyészség és járásbírótság tisztelgését fogadta.

(Új évi tisztelgések.) A vármegye tisztikara, ugyszintén a vármegyei kir. államépítészeti hivatal személyzete, új év napján d. e. 10-kor, *Horváth* József h. főjegyző vezetése alatt testületileg adott őszinte kitéjezést új évi szerencse-kívánatainak *Matolay* Etele alispánál. A főjegyzőnek szépen átgondolt és meleg hangu üdvözlő beszédére a »primus inter pares«, az alispán, meghatottan válaszolt; hangsúlyozván, hogy az a tizenhét év, mely szolgálati mult képében felette elhaladt, rövid volt arra, hogy közte és tisztársai között meghasonlást, vagy csak ellenkezést is támasztott volna, de hosszú volt arra, hogy a vonzalmat, ragaszkodást, szeretetet, mely őtet a tisztikarhoz és a tisztikart öhozza fűzi: kipróbálja és a mult legedesebb emlékei közé sorozza. — A kölcsönös jó kívánatok kicserélése után főispán őméltósága elé járult a tiszt kar, hol az alispán, tolmácsolta csinos rövid beszédben azt az osztatlan szeretetet, általános tiszteletet s hódolatot, melylyel a tisztikar, egyenkint és összességben, őméltósága iránt mindig viseltetett, viseltetik és viseltetni is fog; kérvén őméltóságát, hogy a tisztelgők iránt mindenkor tanúsított önzetlen, nemes és barátságos jó indulat irányukban továbbra is megtartani kegyeskedjék. A szónok szavait harsány éljenzés követte, minek csillapodtával őméltósága szivből jövő, szívhöz szóló keresetlen és őszinte szavakkal válaszolt. Nagyra becsüli tisztelgésüket, u. m. mert megjelenésük nem pusztá udvariassági tény, hanem a hozzá való igaz és őszinte ragaszkodás biztonyságtételének egy újabb szép alkalma. Azután nagy előismeréssel szólott arról a szép testületi szellemről, mely az önértetes tisztviselői kart átleni. Végül lelkes éljenzések közt a jelenlévőknek és kedves családjainak örömmel bővelkedő, boldog új élet kívánt a tisztelgők mindegyikével barátságosan kezét szorított s elfogadó szobájából nagy éljenzéstől kísérvé visszavonult. — A tisztikar távozása után még a kir. törvényszék, a kir. pénzügyigazgató-

res intézkedés, tettek kellene itt, miket csak szoros együttartás, alapos meggyőződés eredményezhet. Előtte a Tisza-szabályozás országos szempont már csak azért is, hogy a magyar vér, mely leginkább a Tiszavölgyén üté fel sátorát s a magyar elem, melynek az alkotmányos szabadság szeretete vérebe ment át, anyagilag gyarapíttassék; vizszabályozást pedig csak úgy hajthatni végre, ha az anyagi tekintetben hasznos.

De nézzük a kiindulási pontot, melyből ő eszméjét vette és később megvalósítani igyekezett:

A Tisza siksága, fajunk e bölcsője, mely a legsajátosabb magyar népet táplálja, ez a gazdag talaj az árvizek állandó tanyája. E szomorú állapotok helyére rendezett viszonyokat, a mocsarak ártalmas kigőzölgése helyett egészséges levegőt teremteni; legmagyarabb népünket a magasabb jólét fokára emelve szellemileg is erőssé tenni: ezt tartotta a legáldást-hozóbb kezdeményezésnek.

Az ő magas röptü lekében a Tisza és mellékfolyóinak szabályozása, az átvágások és töltések létesítésével, csak az első lépcsőt kapozta a Tiszavölgy közzgazdászati rendezésének nagyépületéhez, a csatornázás és az öntözés — a bőszelemekkel való sikeres megküzdés után tehát az áldást-hozó vízhasznosítás intézménye volt álmának képe, melyekben a Tisza nagy sikságát, a magyar alföldet, mint egy rendezett kis kertet, mint egy vagyonos nép boldog tanyáját látta.

És hogy az ország anyagi érdekeinek előmozdításán mit óhajtott még Széchenyi e művel elérni, azt a debreceni nagy gyűlésben 1846. évben mondott jelentőségteljes szavaiból világosan látjuk.

»En a Tiszaszabályozást nemcsak kiszámít-

ság, kir. posta- és táviróhivatal, a kir. dohánygyár vezetősége tisztelegtek testületileg ömeltóságánál. A szívből gratulációkhoz mi is legőszintébb szerencsekívánatainkkal csatlakozunk.

(Főispáni ebéd) A vármegyei közgyűlés első napján, dec. 29-én, főispánunk ömeltősága a vidékről bejött bizottsági tagoknak fényes ebédet adott. Ott láttuk az asztalfő mellett, többek között, *Andrássy Géza*, *Andrássy Sándor* és *Mailáth József* grófokat, *Sennyey István* bárót, *Dokus Ernő* orsz. gyűlési képviselőt, vármegyénk alispánját s közéletünknek számos kitűnőségét. Páratlan kedélyességgel ment az ebéd s a pezsgő szolgáltatásánál jöttek a szép felköszöntők is. — *Bencsik István* a főispánért, *Molnár Béla* dr. az *Andrássy-grófok*ért, *Mecser Gyula* Mailáth József grófért, *Bencsik István* az alispánért, *Horváth József* Molnár Leóna úrnőért és utána még többen emeltek poharat. — A kitűnő ebéd a háziasszony, *Molnár Leóna* ömegtőségét dícséri. Délután 4 kor a vendégek vidám hangulatban vettek búcsút a pompás alkalomtól.

(1891. s 1892.) Az első, a vén matróna, 1891. kötött utlevéllel elhagyta a határt, — s mikor a tizenkettő elkongott, szellemszárnyakon jelent meg közöttünk hóféhér ruhában az idő trónörökösője, az 1892. Egyik szemében az ég áldásos derűje, a másikban villámlás, égi háboru. Mi vagy te jövevény? Démon-e, vagy angyal? Mit rejtegetsz mantillod alatt? Mit hoztal a mi számunkra új évi ajándékul? ... Ah! egyik kezében olajág, a béke otrjága, a másikban puska-por, dűnamitos skatulya. Ne nézz ránk csak a jobbik szemeddel, csak a jobbik kezedet nyujtsd mifelénk. Nekünk csak az áldásod kell, mi csak a békét szeretjük! ... Ott északon, hol az ég ölelkezik a földdel, sötét fehérek szegik körül a szemhatárt. ... Villámlás látszik, dörgés hallatszik. Az ég tudja csak, mi készül ott a földön és a föld alatt. Mi csak azt tudjuk, hogy ez a föld a miénk. Másnak ehhez joga nincs. Ezt a földet mi mindnyájan megvédelmezzük. Boldog az a nép, mely nem fél a jövendőtől, mert megtudja védeni az ő hazáját — Oh te új év angyala! Érted meg ezt a kislelkűekkel. Adj nekünk kitartást és erőt a nagy munkához. Áldd meg hazánkat szűz imáddal. Akkor meg lesz, amit öhajtottunk: a boldog új esztendő.

(Városi ügyek.) A mult év december 23-án tartott képviselőtestületi közgyűlésben a következő tárgyak képezték a napirendet: a keresk. m. kir. ministeriumnak a helybeli vasuti műhelyben alkalmazott munkások lakás és élelmezési viszonyainak javítása tárgyában kelt leirata a gazdasági bizottságnak tanulmányozás- és jelentés tétele végett kiadatot. — Kisdedövök létesítése iránt kelt szolgabírói átiratott a törvény értelmében megalakult kisdedövök felügyelő bizottságnak jelentéstétel végett kiadták. — *Davídovits Adolf* m.-jesztrebi lakost, kövezetvám-mentességben leendő részletése iránti kérelmével az engedély okmány alapján elutasították. — A *Roóz Adolf* által teljesített kövezet- munkálatok és anyagok átvételére a gazdasági bizottság küldetett ki. — A számvévi bizottság *Zajka József*, volt pénztárossal az 1879—1890 évi számadásokból folyólag származott tértímenyek és elszámolási különbözetek iránt] a végleszámolást bemutatván, az eredmény következőnek találtatott: a házipénztárt illetőleg tartozik 681 ft. 31 krral, ezzel szemben követel 613 ft. 15 krt., tartozása tehát 68 ft.

hatlan anyagi eredményeiért indítom meg, de ezt egy józanabb magyar politika tengelyének tekintem, ki akartam emelni az ellenzéklet ölcso dicsőségű meddő állásából, legyen valahára alkotó és szervező elem az országban. Ennyi szellemi erő ne veszszen el a rideg tagadásban.

Bámullattal kell adoznunk, tisztelt Nagygyűlés, *Széchenyi István* éles és a messze jövőbe látó szellemének, a ki egész életén keresztül szóval, írásban és tettel arra ösztönözte nemzetét, hogy törekvéseinek irányadójaul azon módokat tekintse s azon utakat válaszsza, melyek anyagi és szellemi megizmosodásnak előidőzői lehetnek.

Ép azért, különösen mi tisztai érdekelték, kik egyik alkotásának hasznos eredményeit jó részben ma már élvezzük, csak a legnagyobb hálával és elismeréssel lehetünk iránta. Szerény véleményem szerint pedig ezt leginkább és legmegtöbbször az által fogjuk bebizonyíthatni, ha nemcsak a magyar faj zöme által lakott Tiszavölgy, emberileg lehető megmentésének érdekében vállvetve közreműködünk s a még leküzdendő nehézségek ellen bátran harcolva feladatunk tökéletes befejezéséig lankadatlanul munkálkodunk, de szemelött tartva bölcs tanait, magasztos példáját a közügyek minden más terén is, fajunk sajátos egyéniségének hí megőrzése és jó irányban való fejlesztése által nemzetünk szellemi színvonalát és anyagi izmosodást erőnkötől tehetőleg, a végsőig való kitartással elősegíteni igyekezzünk.

Ez lesz a legmegtöbbször elismerése a legnagyobb magyar *Széchenyi István* gróf mindenha áldott emlékének!

16 kr. Az alapokkal szemben tartozása tesz 27 ft. 83 krt. mely összegeknek 3 nap alatti befizetésére *Zajka József* végrehajtás terhe mellett utasítva lett. — Még többrendbeli aprólékos tárgy elintézése után, a város főbírája a képviselő-testületnek boldog ünnepeket és újvet kívánván, a közgyűlés esti hat óraker véget ért.

(Új évi gratulációkat megváltották) s vidéken lakó rokonaiknak, jó barátaiknak és kedves ismerő eiknek a *Zemplén* utján kívánnak boldog új évet: *Özv. Lissy Edéné* urnő (4 fttal), *Gaisler József* br. (1 fttal), *Löcherer Lőrinc* dr. (1 fttal), *Hönsch Dezső* (1 fttal), *Szentgyörgri Vilmos* (1 fttal), *Matolai Béla* (1 fttal), *Erős János* dr. (1 fttal), összesen 10 fttal. A mult számban kimutatott 4 fttal együtt e címen szerkesztőségünk 14 fttot kezel a s. a. újhelyi árvaház javára.

(Farsangi hírek.) A *korcsolyázó egyesület* fiatalsága lelkes hölgyek támogatása és *Dokus Gyula* elnöksége mellett a csarnok építési alap gyarapítása, céljából t. hó 16-án táncsal egybekötött tea estélyt rendez, melyre a meghívók e napokban küldetnek szét. *Szent Halifax* hívei sorában a kitűnőnek ígérkező mulatság iránt az érdeklődés már is igen élénk. — A *Zemplén-vármegyei kaszinó* december hó 29 én villám gyorsasággal és mégis pompás sikerült társas estét rendezett. A táncmulatságon, elejétől a végéig, reggeli 6-ig, kitűnő animó uralkodott. Jelen voltak: *Ambrózy Nándorné*, *Boronkay Lászlóné*, *Chyzer Kornélné*, *Dokus Mihályné*, *Ehlert Gyuláné*, *Keresztessy Lajosné*, *Molnár Leóna*, *Nagy Barnáné*, *Piller Sándorné* és *özv. Répássy Jánosné* urnők; a táncosnők között voltak *Ambrózy Sarolta*, *Balogh Gizella*, *Boronkay Olga*, *Biringer Aranka*, *Csuka Jolán* és *Margit*, *Chyzer Etlka*, *Dokus Róza*, *Gundelfinger Margit*, *Keresztessy Irén* és *Répássy Olga* urhölgyek.

(Az időjárásról.) Csak nem akar igazi szép telünk lenni. Az ő év, mintha érezte volna, hogy kötelességgé mulasztotta, két egész napig szakadatlanul szítalta a havat, hogy ráadhassa a téli álomba merült természetre hermelin-palástját. Hanem ez a palást csak afféle eső után köpönyeg lett. Meleg alszél fúj, nappal esik, vagy 10 fokos melegben olvad. Januárius kezd járni a bolondját.

(Halálozások.) Még két hete sincs annak, hogy *Stankovszki Sándor* árvaszéki hivatalnoktól egyetlen két éves leánygyermekét a difteritisz elrabolta. Pár napra reá a bánatában megtört, beteg gyermeke ápolásában kimerült anyát döntötte agyba ugyan ez a veszedelmes betegség, mely tifuszszal szövetkezve, m. hó 31-én ötlet is áldozatul ejtette. A vesztesség sulya miatt vigasztalatlan férj fájdalomt enyhítse a közreműködés. — *Szekely Alajos* dr. járásorvos, hosszas és kínos betegség után Tokajban m. hó 28-án kiszenvedett. Egyike volt azoknak a szakembereknek, kik működésük terén közbecsülésnek örvéndhettek. A szenvedő emberiség valóságos jövendőjét gyászolja az elhunytban. Áldás emlékére! — *Özv. Pollatek Sámuelné* szül. *Kranzthor Mária*, *Kantor-Jánosiban* a m. hó 30-án elhunyt. Ny. b. l.

(Kinevezés.) A kir. kereskedelmi minister *Zuckermann Ignác* napidíjas mérnököt a *Zemplén-vármegyei* kir. áll. építészeti hivatalhoz kir. segéd mérnökké nevezte ki.

(Esküvő.) Mult hó 26-án esküdtek egymásnak örök hűséget *Papinán Durcsinszky László* körgyűzőnek szép s művelt leánya *Margitka* és *Pauliczky Gyula*, *Andrássy Aladár* gfnak homonnai gazdatisztje.

(Mit öhajtanak a tolcsvaiak?) *Tolcsva* városa nagytermében, írja tudósítónk dec. 30 iki kelettel, ma népes értekezlet volt melyen a tárgy fotosságánál fogva *Tolcsva* a község minden rétege képviselve volt. Az elnökül fölker *Várnai Armin* megnyitván az értekezletet, előadta, hogy a községnek egy része *Waldbott* Frigyes báró nagybirtokoshoz avval a kérelemmel fordult volt, hogy tekintetbe véve azt a sulyos csapást, mely vidékünket a szőlők elpusztulása által érte és lakosságunkat minden keresetétől megfosztotta, támogatná a város törekvését, hogy *Tolcsva* valamely ipar honosításék meg, illetve nagyobb gyár állíttassék fel, minthogy erre nemcsak magas társadalmi állása, de különösen, mint az egész vidéket domináló erdőségek és faüzem tulajdonosa, kiválóan hivatva is van. Erre a kérelemre *Waldbott* báró egy memorandumszerű iratban válaszolt, mely emlékirat felolvastatván, számokkal illusztrálta, hogy a báró faüzeme évente 50000 ft munkadíjat biztosít e vidék munkás népének, de az természetesen tovább fejleszhető lévén, szakszerűen tárgyalja a *Tolcsva* községben meghonosítandó iparág kérdését és arra az eredményre jut, hogy egy *hajlított butorgyár* ott nagy jövőt ígér; — továbbá tekintettel a határban nagy mennyiségben előforduló kaulinra egy porcellán gyár is prosperálhatna. — Végül, az értekezleten megjelent báró szóbelileg is előadta, hogy e kérdés megoldása ügyében már a *főispán* ömeltőságával és *Majláth József* gróffal, mint a vármegyei állandó közigazd. bizottság elnökével is érintkezett, kik *Tolcsva* város ügyét felkarolásra érdemesítették. Az értekezlet hálás köszönettel fogadta az örvéndetes kijelentéseket,

és hosszabb eszmecsere után kimondotta, hogy *egy ipartelep létesítésén kívül a járásbírószágnak Tolcsvára, mint a tokaji járás középpontjára való helyezését a város létkérdésének tekinti* és mindent elkövet, hogy e város és vidéke régi és jogos öhajtása, mely illetékes helyen, a jobb időkben isohajtása, már nem egyszer kilátásba helyeztetett, mostan, midőn e város jövője forog kockán, teljesedésbe menjen. — A vitális érdekű ügyekben teendő sürgős lépésekkel *Waldbott* báró elnöktele alatt egy küldöttséget biztak meg, melynek tagjai: *Dessewffy József*, *Nagy Barnabás*, a város bírája, *Buza József*, *Mitrovics Elek*, *Várnai Armin*, *Hisztai Gyula*, *Schönfeld E.* és *Bodó A.* O. J.

(Eljegyzés.) *Szakai István* ifj., lucskai (Ungvármegye) ev. ref. lelkész, e napokban jegyezte e *Molnár István*, lasztóczi ev. ref. lelkésznek kedves és művelt leányát, *Anna* kisasszonyt. T. K.

(A szerencsi cukorgyár iskolája.) Szerencs város, írja tudósítónk, a minapában történt templomabláson kívül, maholnap más tekintetben is országos hírv lesz. Ugyanis a cukorgyár, mely a filoxera által elpusztított vidékre nézve valóságos áldás, mert télen-nyáron, éjjel-nappal, 1300—1400 szegénynek nyújt szép keresetet, a munkások gyermekeinek részére, a mostani kor igényeinek teljesen megfelelőleg, egy külön álló iskolát és tanítói állást is szervezett, szép és biztos fizetés mellett. De ám, nem ez itt a bámulatra ragadó, hanem az, hogy a munkásoknak nagy része idegen (jobbára cseh) nyelvű lévén, közöttük az iskola nemcsak kulturális, hanem magyar nemzeti hivatást is teljesít, midőn ezeket a legifjabb csehekét a magyar nyelv ösmeretével a magyar nemzet polgáiraivá neveli. Fényes tanúbizonyoságát adta ennek karácsony előe-téjén a cukorgyári iskola tanítója, az ügybuzgó, dolgában jártas és öt nyelvet beszélő *Linczi Géza* tanító, kinek vezetése mellett a mult hó 24-én, délután 4 óraker, a cseh, morva és német ajku iskolás gyermekek, a változatos kortinákkal ellátott tágas iskolateremben, jól sikerült, egy felvonásos szindarabot játszottak el magyar nyelven, utána, szintén magyar nyelven, egy karácsonyi pásztorjátékot két felvonásban, melynek egyik jelenete, mikor bengaliai fény mellett a bibliai új csillag és az angyal előtűntek s az angyal és a pásztorok ékes magyar nyelven zengedeztek el öröm-énekeiket, valóban minden jelenoltat mélyen meghatott. E felejthetetlen karácsonyi szép ünnepiességen megjelent a szerencsi értelmiség legnagyobb része, a cukorgyári igazgatóság és tisztikar s mindannyian zajos éljenzéssel tüntették ki a szindarabban és pásztorjáték előadásában résztvett nebulókat. — De most jön a dolog koronája. A gyári igazgatóság, elősmerésűl annak, hogy az iskola szellemi irányával egyetért, egyszersmind jutalmul a felmutatott sikernek és buzdításul a jövendőre, nem kevesebb, mint kerek 1000 fttot, azaz ezer forintot adományozott, mely összeget a 70—80 iskolás gyermek között olymódon osztották szét, hogy azok mindegyikét téli ruházzal és könyvekkel ajándékozták meg. — Ilyen karácsonyi ajándékot, azt hiszem, még nem kapott, nemcsak Szerencsen, de sehoh az országban egy-egy iskola növendéknepe. Amiért is hálás köszönettel adozunk *Stefen Béla* és lovag *Klaudi Frigyes* cukorgyári igazgató uraknak, kik idegen létük dacára oly nemes áldozatkészéget tanúsítottak a magyarosodás és közmívelődés érdekében. Éljenek — ad multos annos! r. l.

(A varannai kisdedövök karácsonyfája.) *Jósvízü* emberek, írja levelezőnk, az itteni ovóiskola népésége számára szintén megszerezték a karácsonyi szent napok örömeit. Ugyanis a pár év előtt megnyitott varannai kisdedövök növendékei részére, az intézetnek páratlan ügybuzgalmáról ismert vezetője, *Fiedler Vilma* ovónő, a kisdedek iránt veszületett szeretettől ösztönözötve, nagy fáradsággal díszes karácsonyfát állított fel a *Korona* vendéglő nagy termében. — A csillogó hatalmas fa körül gyermek karusszékek, lócák, ezek mögött ajándékokkal megrakott asztalok voltak négyyszög alakban elhelyezve. Délután 5 óraker hosszú sorban, nagy álmélkodás közt, vonult be az ünneplő kicsinyek serege. Székeiken illedelmesen elhelyezkedvén, vezetőjük vezényszavára katonásdi pontossággal felállottak és csinos alkalmi énekekkel üdvözölték a kis Jézus által hozott ajándékok sulya alatt görnyedező karácsonyfát. Azután, azt a parancsolatot követve, hogy minden a szemnek, semmi a kéznek, tüzetesen megtekintették a Jézuska gazdag boltját, közben közben énekekkel s szavallatokkal boldogulódván a nagy számmal egybevált közönséget, nem kis bámulatra ejtvén a jelenolt hallgatóságot és a vidékről is szép számmal megjelent intelligenciát a nagyobbbrészt tónyelvű szülőkötől származott s kevés idő előtt még csakis tól szót értő, most folytonosan a szép magyar nyelven csacsogó kedves kis csemétek. A kitűnő kacajt keltő *Helikon* előadása után táncra perdültek a liliputi párok s nagy hűvvel ropogtatták a csárdást. Az ünnepség végeztével minden jelenolt dedős kapott egy-egy papir tarisznyát, gondosan megtöltve cukor, füge, dió, mogyoró, alma stb. stb. mokus csemegével. — Sajnos, végzi tudósítónk, hogy az öröm poharába üröm is vegyült, mert varan-

nai rabbi eltiltotta, hogy az izraelita gyermekek is ellátogassanak a kisdédek örömnepére. — Ugyanekkor a községi elemi iskola növendékei is tartottak szépen sikerült színelőadást, — mely alkalommal felülhízték: Petróczy N. 1 ft 40 krt. Zimányi Róza, Novák István, Hrehás Gyula, Füzesséry György, Gaal Sándor 1—1 ftot, összesen 6 ft 40 krt. Az iskolai célokra szánt tiszta bevétel 32 ft.

(A cz.-hosszumezei óvóiskolában) ft. *Lehoczky* Endre, esperes, óvóiskolai felügyelő és szép számú közönség jelenlétében, múlt évi december hó 24-én tartották a karácsony megünneplésével egybekötött évszázadvizsgálatot, mely alkalommal, írja tudósítónk, a tótajku kicsinyektől hallott szabatos és tiszta magyarsággal kiejtett feleletek a legnagyobb mértékben s a legkellemesebben lepletek meg a hallgatóságot. Öröm volt látni és hallani a kedves kicsinyeket, midőn óvónőjük vezetésével, csinos játékok kíséretében, szebbnél-szebb dalokat énekeltek. Legtöbbjük egy-egy verscske elszavalásával is kedveskedett a közönségnek, s ezt mindegyikük oly szép magyarsággal cselekedte, hogy tótajku szülők gyermekeinek őket aligha gondolta volna az idegen. Édes jutalmuk mindezt nem maradt el, mert a kis Jézuska a gyálhozta ajándékokat küldött számukra. A valóban szép és meglepő eredmény tisztán a derék óvónő *Nyeste* Róza kisasszony érdeme, kinek buzgalmaért a község háláját és köszönetét midőn ez uton is kifejezném, egyttal kívánom neki, hogy az égura boldogsággal, meglelégedéssel jutalmazza meg őt szerető körünkben. *r. l.*

(Uj póstahlvatal) nyílt meg Ladmócson ez évi január 1-én. Kézbcsitő köréhez tartoznak: Ladmóc, Zemplén és Szőlöske községek. Póstmesterré *Ujj István* ev. ref. lelkész lett kinevezve.

(Jóváhagyás). A kir. belügyminister a nagymihályi kereskedelmi koralapszabályait jóváhagyta.

Lapunk t. előfizetőit tisztelettel kérjük, hogy hátrálékaikat hozzánk mielőbb beküldeni sziveskedjenek; kérjük továbbá előfizetéseik megújítására, hogy a lap szétküldésében akadályozva ne legyünk.

Tisztelettel

A Zemplén kiadóhivatala.

Irodalom.

Az Athenaeum Kézi Lexiknának hatodik füzeté is megjelent, a hatodik füzet jan. 15-én adatik ki a közhasznu voltával gyors népszerűsége jutott vállalat, ez új füzeté nem kevesebb mint három önálló mellékletet tartalmaz. Az egyik Ausztrália és Polinézia kitűnő kivitelű térképe, a másik egy kettős fekete tábla, mely a világ főbb államainak cimereit ismerteti. Igen eredeti gondolatot valósít meg a harmadik táblázat, mely két oldalán a legfontosabb élelmiszerek, tej, hus, borok, kávé, tea, kakao, stb. vegyelemzését adja s ezzel tápláló erejéről nyújt népszerű tájékozást. A mi a szöveget illeti, ez a B. betű folytatását, a Biographia és a Brocken közti anyagot, tartalmazza s tömegesen hozza az érdekes kis és nagy cikkek egész sorozatát. Újlag is melegen ajánljuk a vállalatot. Egy-egy füzet ára csak 30 kr. Kéthetenként egy füzet jelenik meg s az egész 40 füzetből fog állani.

A legújabb és legolcsóbb politikai és közgazdasági napilap a *Magyar Ujság*. Laptulajdonos: Fenyvessy Ferenc dr. orsz. képviselő. Megjelent 30,000 példányban. Előfizetési árak: Egész évre 12 ft, fél évre 6 ft, negyed évre 3 ft, egy óra 1 ft. Egyes szám ára vidéken 4 kr. Budapesten 3 kr. Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a *Magyar Ujság* kiadóhivatala Budapest, IV., Gránátos-utca 1. sz.

Nem kell külön gyermeklap annak, a ki a *Magyar Nők Lapjára* előfizet. A *Magyar Nők Lapja* ugyanis regény- és divatmellékleten kívül „Lugas” című gyermeklapot is 4d újévtől kezdve előfizetőinek és így a család minden tagját ellátja olvasmányokkal. Szépirodalmi és háztartási közleményei legjobb írónk és írónőink tollából erednek. Újévi első számát Jókai, Temérdek, Rudnyánszky, Prém dr. Brankovics, Nagyvárady Mira, Harmath Lujza stb. költeményei és elbeszélései gazdagítják. Csak jó szolgálatot vélnék tehát akkor tenni, amidőn t. olvasóinknak, s különösen hölgyeinknek figyelmébe ajánljuk a *Magyar Nők Lapját*, a melynek összes mellékleteivel együtt csak 6 ft az egész évi előfizetési ára. Mutatványszámokat szívesen küld mindenkinek a kiadóhivatal (Budapest, kis-hid utca 9. sz.) aki egy levelezőlapon fordul hozzá.

Egyesületi élet.

A magyar nyelvet s népnevelést Zemplén-vármegyében terjesztő egyesület múlt hó 27-én d. u. két órakor, mint a *Zemplén*-ben is jelezve volt, tartotta évi rendes közgyűlését.

Kevesen voltunk jelen, de annál többet végeztünk, s ha, amiben nem kételkedünk, a határozatok, melyeket a közgyűlés hozott, mind érvényesülhetnek s biza'ommal reméljük, hogy érvényesülnek is; e közgyűlés nagyfóntossága s nevezetes mozzanatként fog szerepelni egyesületünk élet-történetében.

De nem bíralgatjuk magunkat. Beszéljenek maguk a tények és ítéljenek t. olvasóink, ítéljenek egyesületünk tagjai és a nagyközönség.

A közgyűlés elé került tárgyak menete következő volt:

Egyesületünk elnöke, *Andrássy Tivadar* gróf ömeltósága, a jelenlévők nyájas üdvözlése után megnyitván a közgyűlést, mindenekelőtt *Csánky Gyula*, titkár, az 1890. és 1891. évekről összeállított jelentéseket olvasta föl, mely jelentések némi

módosítással meghitelesítették*). A jelentésekből most csak annyit jelzek, hogy közgyűlésünk a választmányunk úgy 1890, mint 1891. évi közhasznu működéséért teljes meglelégedését nyilvánította.

Az évi jelentések megállapítása után a *Közsegevek* átmagyárosítása tárgyában készült *Tervezet*-re vonatkozólag elhatározott, hogy a ki-nyomatott füzetek, az érdekelt községek előjáróságaival leendő közlés végett, a járási főszolgabírák közt osztassanak szét. Ezután az egyesületi pénztár megvizsgálására egy bizottság küldetett ki s utasították a választmány, hogy jövőben az egyesület pénztárát évről-évre utjonnan kiküldött bizottság által minden évben vizsgálta meg és jegyzőkönyvét a vizsgáló-bizottság évi jelentéséhez mindenkor csatolja hozzá. Az egyesületi tagsági díjak beszedése körül eddig követett eljárás nem bizonyulván célszerűnek, a felszaporodott tagsági díjhátralékok beszedése s a maihoz hasonló állapotok ismételen leendő előállhatásának egyszersmindenkor leendő megállapítása céljából a pénztár megvizsgálására kiküldött bizottság utasított, hogy az egyesület tagjainak névsorát, a tagdíjhátralékok fel tüntetésével, állítsa össze; az egyesület elnökségének s pénztárnokának pedig kötelességévé tétetett, hogy a hátralékosokat hátralékaik befizetésére szólítsák fel s a fizetni vonakodókat kötelességük teljesítésére közigazgatási uton is kényszerítsék; jövőben pedig az évi tagsági díjakat, minden egyes tagtól, minden évben a fentebb jelzett módon (a központból való felszólítás útján) szedjék be. E határozat után ismét egy nagyfóntossága határozat következett, mely a folyó évi, u. n. tavaszi, vármegyei közgyűlés napjára tisztújító közgyűlés egybehívására utasítja az elnökséget.

Az 1892-re precizirozott munkarend szerint le fogja tárgyalni választmányunk főispán ömeltósága által a járási főszolgabíráktól óvóiskolák létesítése tárgyában bekívánt s eddig a kisdévodótörvény életbelépésére való várakozás miatt az egyesület irattárában őrzött jelentéseket: mindenütt, ahol szükség mutatkozik, óvóiskolákat kell nyitnunk; meg kell mozgatnunk a széphalmi állami iskola ügyét; egy bizottságnak véleményét kell adnia egyesületünknek a közművelődési egyesületek központi szövetkezetébe leendő belépése tárgyában stb. stb.

Utolsó határozatunk az *Andrássy*-alapítványra vonatkozik, mely ügyben múlt évi szept. havi választmányi ülésünk azt határozta, hogy az országos-Magyar-Iskola-Egyesület által vármegyénk részére kilátásba helyezett 400 ftból a magyar nemzet történetének, a magyar alkotmánytannak és különösen a magyar nyelvnek tanítása körül leg-több érdemet szerzett tanítók és óvónók részére 10, 20 és 25 ftos *Andrássy*-díjak alapíttassanak, melyek közöttük évenként ünnepies módon osztassanak ki. Közgyűlésünk az összeg felosztására nézve nem volt egy véleményen a választmányival s utasította az Elnökséget, hogy mielőbb juttassa illetékes helyre azon véleményét, miszerint ama 400 ftból szerinte a magukat érdemesített tanítók közt leendő kiosztás végett két 100—100 és négy 50—50 ftos *Andrássy*-díj lenne alapítandó — Ezzel kapcsolatban kimondott, hogy ama díjak állomtatásával egyidejűleg ugyancsak a nagynevű alkotmányos emlékezetének megörökítése céljából évenként 200 ftot fog egyesületünk a magyar nemzet története, a magyar alkotmánytannak és különösen a magyar nyelv tanulásában legtöbb eredményt, legtöbb szorgalmat tanúsított gyermekek, a jutalmazott tanítók tanítványai között kiosztani. S e határozatunkkal megelőztük vármegyénket, mely eddig semmi áldozatot nem hozott ama dicső férfiak emlékének, kinek fényes pályafutásából annyi fény, annyi dicsőség háramlott vármegyénkire is!

elhanyagolt állapotban talált marha-tenyésztés ügyének felkarolása, különösen pedig a vidék karakteréhez illő faj-bikák elhelyezése céljából a gazdaközönség érdekében a kir. földmiv. ministériumnál közbenjárni méltóztassék, — mire az elnök kijelentette, hogy a javasolt irányban már is megtette a kívánt lépéseket. — Evvel az ügyvel kapcsolatban előterjesztette az elnök működése programjának főbb pontozatait. Ezek: az egyesület pénzügyi viszonyainak rendezése, vagyoni erejének megszilárdítása, kintlévő követeléseinek behajtása és kapitalizálása, — továbbá az állattenyésztés érdekeinek hathatós felkarolása, bikadíjazások, egyelőre csakis az állam által nyújtott segedelem felhasználásával, — a gazdák és gazdaságok érdekében reális és jutányos adresszek beszerzése, mezőgazdasági cikkeknek adásvételi közvetítése, gazdasági szakkönyvtár létesítése, végül stimulálása a birtokosoknak, hogy az egyesületi tagok sorába mihamarabb belépni iparkodjanak.

A *Magyar-Gazdák Szövetkeze*t csatlakozásra invitálván az egyesületet: a szolgáltatás és ellenszolgáltatás mérlegelése után a választmány elvben a csatlakozásra kedvet érzett magában s az elnökséget ez ügynek további tárgyalásával megbízta. Ha a csatlakozás tényé válik, nagy előnyök háromolnak az egyesületnek minden egyes tagjára, — így, hogy csak példát említsünk, a finom amerikai petróleom kilójához, loco: (Budapest), 21 és fél krért juthatnak.

Nagy s mindvégig élénk érdeklődéssel tárgyalták le az egyesületi alapszabályok módosítását tárgyazó javaslatot is, mely hozzájárulás végett a legközelebbi közgyűlés elé fog terjesztetni.

A gazda-közönség részéről a *Gazd. Ért.*-be küldendő ingyenes hirdetések a beérkezés sorrendjében fognak közöltetni, — ugyan ilyen sorrendje lesz a rövid *kérdések* és ezekre adandó rövid de határozott *válaszok* közzétételének is. Aki hirdetését bizonyos idő multával megismételtetni akarja, szándékát az elnöki titkárral (Velejte) közölje. Veszprémvármegye gazd. egyesületének a marhasó megócsítására vonatkozó átirata hasonló szellemű felíráttal támogatni határozottatott.

Az egyes biztosító társaságok által ajánlott díjtelek mérlegelése után a szerződés továbbra is az *Első Magyar*-ral határozottatott megkötetni.

Uj tagokul jelentkeztek 17-en, a régiek közül kilépő szándékát jelentette 3. Az írásban jelentkezők fölvetettek, a szóval jelentkezők szándékuknak írásba foglalására szólították föl.

A legközelebbi közgyűlés határideje ez évi január 31-ének d. e. 10 órájára tüzetett ki. Ezt megelőzőleg választm. ülés lesz. A közgyűlésen *Vicsmándy* Ödön emlékbeszédét néh. *Andrássy* Manó grófról felfogják olvasni.

Nyilvános nyugtázás.

XVI. kimutatás.

A főgimnázium építkezési költségeinek fedezésére a mult heten következő befizetések eszközöltettek: Weinberger Dávid (Imreg) 48 ft. Weinberger Friedman Janka (Imreg) 48 ft, Sebeők Antal dr. 10 ft, Rimay Lehel 150 ft, Lampel Róbert könyvkiadó (Budapest) 34 ft. Összesen 290 ft. I—XVI. kimutatás főösszege: **5533 ft. 60 kr.**

A kegyes adományozók fogadják hálás köszönetünket.

S. A. Ujhely város előjárósága nevében 1892. évi január hó 1-én.

Pataky Miklós,

Ujfalussy Endre,

v. jegyző.

főbíró.

CSARNOK.

Beteljesült vágy.

Ábrándos lányka volt *Irenke*

És oly szerény volt az igénye:

Nagyon szerette a virágot,

S mindig a hold után sóvárgott.

„Oh bár mindig tavasz lehetne!”

Sóhajt, virágokért epédve. —

„S oh, bár mindig, mindig kísérne

A holdnak szende, méla fénye!”

„Légy az enyém, ábrándos lányka,

S beteljesül szivednek vágya!”

Igy szól hozzá egy bajszos tündér,

Igérve szentül, hogy lesz hü férj.

S *Irenke* vágya im betellett,

Szörnyen boldog a férje mellett,

Kinek orrán virul a bor virága,

S fején ragyog a holdnak glóriája.

Mátyás Diák.

*) Az igen örvendetes eredményekről tanúskodó jelentések a *Zemplén* hasábjain egész terjedelemben meg fognak jelenni. *Szark.*

GONDOLATOK.

Ahol a férfiak zsarnokok, ott a nők hűtlenek. Erőszak szüli mindenütt a csalafaságot.

Elemér.

Sok nő olyan, mint a méh: még akkor is megszőr, ha tudja, hogy az az életébe kerül.

Az ártatlanság jobban megvéd egy nőt, mint száz árgusszemű gárdedám.

Meg vagyok róla győződve, hogy *Talleirand* azt a híres mondását, hogy a nyelv a gondolatok elleplezésére való, csak egy 16 éves leánytól profitorozta.

A nő szerelméért hajlandó feláldozni életét, hiúságáért pedig szerelmét.

Szentirmai Géza.

HIVATALOS RÉSZ.

22324. sz. *Zemplénvármegye alispánjától.*
Köröztetés s jelentéstétel végett tekintetes főszolgabíró urnak kiadom.

S.-A. Ujhely, 1891. dec. 19.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Zala-vármegye alispánjától 25075. sz. 1891. Valamennyi törvényhatóságnak. — Mult évi okt. hó 21-én Alsó Lendván egy 14 évesnek látszó alacsony, kerek arcú, gesztenyeszínű haju, barna szemű, rendes orru és fogu néma leány találtatott kékes-színű, fekete virágos szoknyában, mezitláb, zöld kötényt viselve, fején világos kendővel a kinek illetősége kipuhatolható nem volt. — Felkérem címet, hogy nevezett leánynak szülei, vagy hozzátartozói kilétét a törvényhatóság területén nyomoztatni s feltalálása esetén az eltévedt illetőségi viszonyaira őket tüzetesen kihallgattatni s a felvendő jegyzőkönyvet mielőbb megküldeni sziveskedjék. Zala Egerszegen 1891. évi november hó 27-én Csertán Károly s. k. alispán.

5127. sz./I. 801. *A tokaji járás főszolgabírájától.*

Köröztetés.

Folyó hó 12-én este a zombori csárdánál egy szabadon bocsátott, 6-8 évesnek látszó, hasaalján fehér folttal, nyakán dörzsöléssel, közép nagyságú, sötét pejszőrű herélt ló, hátára vetett pokróccal együtt Fehér Pál tokaji lakos szekere után futott, ki azt Tokajban elfogta és a tulajdonos jelentkezéseig az előjáróság által nevezettnek gondozására bízott.

Tokaj, 1891. évi december hó 22-én.

Füzesséry Ödön, főszolgabíró.

GAZDASÁGI ÉRTESEITŐ.

Rovatvezető: KOSSUTH JÁNOS dr.

Gazdatársainkhoz.

A *Zemplén* új rovatát, a *Gazdasági Értesítő*-t, nagy reményekkel nyitom meg e sorokkal.

Habár bizonyos anyagi áldozatot is kell hoznunk, hogy új orgánunk utján, egymással érintkezésben lehessünk, mindannak dacára hiszem, t. tagtársaim nem fogják sajnálni azt a néhány forintot, melynek segélyével megszilárdíthatjuk egymás közti viszonyunkat.

A gazdasági egyesület nem cél, hanem eszköz; eszköze minden tagjának, ki azt igénybe akarja venni, mit az egyesület neki előnyképen nyújtani képes, csak hozzá kell fordulni és nem pedig el.

Majd négy hónapi működésem alatt mindössze két ízben vették igénybe ez intézményt. Hát miért fizetnek tisztelt tagtársaim díjat? Csakis a biztosítási engedmények élvezetért? Ez is nagy előny és hamar megkerül belőle a tagsági díj, hanem más gazdasági cikk nem kell senkinek? Nincs senkinek eladnivalója? Arravaló az egyesület, hogy a tagok számára olcsó bevásárlási forrásokat keressen és fogyasztási piacot eladó cikkeiknek. Nem engedik ugyan anyagi viszonyaink, hogy nagy stílusban dolgozzunk, de kötelességünk legalább megkísérteni, a tagok kívánságait lehetőleg teljesíteni.

Ha Zemplén-vármegye közönsége részéről nagyobb támogatásban részesülnénk és ezáltal bevételi forrásainkat képesek

volnánk gyarapítani, sokkal inkább is lennénk képesek vármegyénk gazdasági állapotait javítani. Jelenleg, csak kisebb szolgáltatásokat teljesíthetünk, bár ezek sem megvetendők; de, mily haszna lenne minden földbirtokosnak, ha képesek volnánk, mint pl. a vas-megyei gazdasági egyesület, évente 12-14,000 forintot bikavásárlásokra fordítani, 30-40000 forintos műtrágya forgalmat stb. stb. fölmutatni.

Támogatja is erősen a kormány; 5-7000 forintot is kap egy évben, mert látja, hogy tagjaira áldást hozóan kezeli pénzeit, ezek pedig folyton igénybe vételén az egyesületet, ezt a nekik oly nagy hasznót hozó intézményt erélyesen támogatják is.

Reményem Zemplén-vármegyében is igénybe fogják venni a gazdasági egyesület szolgáltatásait, hogy így alkalma legyen hasznos voltát tényekkel bizonyítani, és a gazdaközönség bizalmát ezen módon megnyerni, hogy belőle minélőbb egy virágzó, tagjaira áldást hozó intézmény lehessen.

Gróf Andrássy Sándor,

Z.-m. g. e. elnöke.

Hirdetési szabályzat.

1. A gazdasági egyesület tagjai által beküldött hirdetések sorrend szerint fognak közzétételni.

2. Minden egyes hirdetés háromszor egymásután lesz közzétéve; ha azonban a hirdető hirdetését háromszornál többször kíváná közzétételni, tartozik ezt a titkárságnak tudomására hozni. Ennek azonban a hirdetésnek háromszori megjelenése után kell történni; különben az tekintetbe nem vétetik.

3. Tekintettel azon körülményre, hogy az egyesület közleményei számára fontartott hely annak hivatalos lapjában egy bizonyos maximumra van szabva, csak annyi hirdetés fog egyszerre megjelenni, amennyi üres hely marad fön a *Gazdasági Értesítő* rovatban nyomtatott egyéb közlemények után. A *Kérdések* és azokra adott *Válaszok*-at a hirdetések megelőzik. Jogában áll azonban a rovat vezetőjének ezen szabály alól kivételt tenni, ha valamely *Kérdés* és ez arra adott *Válassz* közérdekű tárgyról szól és nagyobb gyakorlati becscsel bír.

4. A még meg nem jelent hirdetések mindenkor megelőzik az olyanokat, melyek már szabályszerűen háromszor közzétételtek.

Hirdetmény.

A *Magyar Mezőgazdák Szövetsége* a zemplén-megyei gazdasági egyesülethez azon kérdést intézte: nem volna-e az itteni vidéken január, február, március, ápril és május havi szállításokra *cinquantin* nagyobb mennyiségben kapható?

Ha tehát valamely egyesületi tagnak ilyen tengerije nagyobb mennyiségben lenne s azt a fentebb nevezett időben eladni szándékoznék, azt az egyesület titkárságánál bejelenteni sziveskedjék.

Értesítések.

I.

A zemplén-vármegyei gazdasági egyesületnek tisztelt tagjai ezennel értesítettek, hogy az egyesületnek f. é. november hó 27-én kelt folyamodványára a kereskedelmi magy. kir. minister önagyméltós. megengedte, miszerint a magy. kir. államvasutak vonalainak állomásairól Zemplén-vármegye minden vasuti állomásaira a gazdasági egyesület, vagy az általa megnevezendő és igazolható magánfelek címe alatt szállítandó burgonya-küldeményekre, a szállítási díjnak kocsinként legalább 100 métermázsáért való fizetése a küldemények rendeltetésének igazolása esetén egy kilométerre és 100 kg. kint 0.1 kr. egységért, 100 kg. kint 2 kr. kezelési illeték és 5% szállítási adó alapján mérsékelt díjtételek alkalmaztassanak.

Ezen díjkezdmény egész 1892 ik évi május hó 30-ig és azon kikötéssel nyer alkalmazást, hogy az illető küldeményekről szóló fuvarlevelekhez a foladó részéről a gazdasági egyesület által kiállított és az elnök, valamint a titkár aláírásával ellátott igazolvány csatolandó.

II.

A gazdasági egyesület tagjai részére Tolna vármegyében, Szegzárdon 1400 m. m. burgonyát, m. mázsáját 2 ft ár mellett biztosított. A venni szándékozók ebbeli szándékukat az egyesületi titkárnál mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

III.

Értesítettek az egyesületi tagok, hogy miután a s.-a. ujhelyi takarékpénztár pénztárnoka a gazdasági egyesületnek is pénztárnoka a jövőben tagsági illetményeiket nála fizessék.

S. a. Ujhely, 1891. dec. 31.

A zemplénmegyei gazdasági egyesület.

A szerkesztő postája.

B. J. úrnak — *Szerencs.* A szives tudósításért, melylyel sok ezer embernek szerzett igaz örömet, fogadja köszönetünke. Becses intézkedését tudattuk a lap tulajdonossal.

Mindazoknak az igen tisztelt barátainknak és jó ismerőseinknek, kik *boldog új évet* kívánva leveleikkel szivesek voltak fölkeresni, ezen az uton mondunk megtisztelő figyelmükért köszönetet s viszonzozzuk jó kívánataikat.

Ehrem álmodol — Magáról — magának sikerültebb folytatásait várjuk.

A. Gy.-né — *Önagyságának — Budapest.* Becses sorai értelmében intézkedtünk.

Ny. G. úrnak — *K.-Rozvány.* Feltett kérdéseire s azok sorrendjében ime a feleletek; ad: I. a közög. bizottság, illetve a földmívelési miniszter; — ad: II. a kir. ügyész; — ad: III. lehet; — ad: IV. Kereskedelmi Tudományok c. folyóirat, — szerkeszti és kiadja *Zachar Gyula*, Bpest II. ker. Albrecht ut. 81. szám. Az illető tudományban való jártasságról tanúságot tehet az államszámviteltani szakvizsgálaton, melyre, ha érettségi bizonyítványa van, előkészülhet a vall. és közokt. ugyszintén a pénzügyminiszterek együttes engedelmével. — Tudósításáért köszönet. Gondoljon ránk alkalomadtán máskor is.

K. J.-nak — *Udva.* Szép figyelmedért extra-köszönet! *Köztudomásul.* A b-kereszturi honved emlék-oszlop alapjára szerkesztőségünk, mint a *Zemplén* gyűjtését 17 ft 80 krt kezel, mely Z. m. keresk. ip. term. hitelbanknak 343 1887 számú betéti könyvében van elhelyezve.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Főmunkatárs: **KAPÁS AURÉL.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.**

HIRDETÉSEK.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,
GRANIT, SZIANIT
és homokkő sirkövet.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

Sürgőnycím:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldeték.

A s.-a.-ujhelyi népbank mint takarékpénztár

által 1892-ik évi február hó 7-ik napján d. u. 3 órakor a bank helyiségében tartandó XXII-ik rendes évi

KÖZGYŰLÉSRE

a részvényesek megjeleni tisztelettel felkéretnek.

A közgyűlés tárgyai következők:

1. Az igazgatóság évi Jelentése az 1891. évi üzlet eredményről.
2. A felügyelő-bizottság erre vonatkozó jelentése.
3. Az 1891. zárszámla és mérleg megállapítása
4. Az 1891. évi osztalék megállapítása.
5. Az alapszabályok 37. és 60-ik §-ai értelmében megürülendő 2 igazgatósági tag helyeinek választás utján betöltése.
6. Az alapszabályok értelmében teendő indítványok feletti határozat.
7. Az alapszabályok 9, 37 és 38-ik §-ainak megváltoztatása.
8. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére kiadandó felmentési határozat hozatala.
9. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére két részvényes tagnak megválasztása.

Végre közhírré tétetik, hogy az 1891. évi zárszámla megtekintés végett 1892-ik évi január hó 30-ik napjától az intézet helyiségében kitéve leendő; — továbbá: miként a közgyűlésen részt venni akaró részvényesek vagy képviselőik részvényeiket szelvényeikkel az igazgatóságnál nyugtamellett letenni tartoznak, s szavazati jeggyel láttatnak el.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1892. január 1 én.

Az igazgatóság nevében:

Nyomárkay József s. k.

vezérigazgató.

Meghívás.

A S.-A.-UJHELYI TAKARÉKPÉNZTÁR

saját hivatalos helyiségében

jövő 1892. január hó 24-én délelőtt 9 és fél órakor

rendes

évi közgyűlést

tartand, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

A tanácskozás tárgyai:

- I. Az igazgatóság,
- II. a felügyelő bizottság jelentése.
- III. Az évi tiszta jövedelem felosztása iránti határozat.

A mérleg és igazgatósági jelentés, a törvény értelmében, 8 nappal a közgyűlés előtt kifüggesztve lesz.

S.-a.-Ujhely, 1891. december 14-én.

Dókus József

intézeti elnök

Legfinomabb szalon

Porosz köszön

kapható

egy méterm. 1 forint 80 krajcárjával

Klein Géza kereskedésében

Papsor-ucza.

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölést eszű, kőszvény, tagszagatás stb. ellen legjobban ajánlhatjuk a t. cz. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr. és a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Csak Horgonynyal valódi!

594. 822./1891. végr. sz.

Árverési hirdmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Miskolczi kir. bíróságnak 7471. 5849/91. számú végzésével Miskolczi hitelintézet felperes részére Fridman Vilmos alperes ellen 125 ft 125 ft s jár. erejéig elrendelt kiel. végrehajtás folytán nevezett alperestől S.-a.-Ujhelyben 1891. évi július hó 31-én lefoglalt s 550 frtra becsült ingóságokra a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósa 5713. 5273/91. sz. kiküldő végzése folytán az árverés elrendeltetvén, annak a helyszínén, vagyis S.-a.-Ujhelyben alperes boltjában leendő megtartására határidőül 1892. évi január hó 8-ik napjának délelőti 10 ó-ja tüzetik ki, a mikor bíróság lefoglalt bolti cikkek s egyéb különféle ingóságok az 1881. 50. t. cz. 107. 108. §-ai szerint a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak egyuttal mindazok, a kik a lefoglalt tárgyakra elsőbbséggel bírnak, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulírt végrehajtónál, az 1881. 60. t. cz. 111. §-a értelmében a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1891. évi decz. hó a4-ik napján.

Pál Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Malomtulnajoosok figyelmébe!

Van szerencsém a t. c. malomtulajdonosoknak tudomására hozni, hogy több oldalú felhívás folytán gépgyáramban egy

henger-rovátkoló és csiszoló gépet

állítottam fel.

Ezen legújabb szerkezetű géppel mindenféle gyártmányú hengerek hengereinek recézését és csiszolását a **legsakszerűbb pontossággal** eszközölöm és t. vevőimnek jó szolgálatot véltem tenni ilyen gép felállításával, a mennyiben a fentebb említett munkálatokat **köze'ben jutányos árak** mellett eszközölhetik.

HERCZ ZSIGMOND

gazdasági gépgyára, kazánműhelye, vasöntődéje
MISKOLCZON.

2-3

Szobafűtésre

ajánlunk legjobb minőségű centeri és királdi darabos szenet egész kocsiakományban minden állomásra szállítva.

Rendeletek intézendők:

Magyar általános kőszénbánya részv. társulat

Budapest V. Váci-körút 46.

2-3

Vendéglő megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Sárospatakon, a város közepén fekvő **nagy vendéglőt** a kocsiállással együtt örök áron megvettem.

Tudtára adom a t. c. közönségnek, hogy vendéglőmet a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be, melyet **január hó 3-án megnyitok.**

Kitűnő étel, italokról, úgy a tiszta s pontos kiszolgálásról gondoskodtam.

Vendégszobákat, vendégeim kényelmére rendeztem be.

Azonkívül, különösen figyelmébe ajánlom a vásárokat látogató közönségnek ujjonnan felépített nagy kocsiállásomat.

Tisztelettel

Feldmesser Herman,
vendéglős.

Eddig még fölülmulthatatlan.

Maager V.-féle

valódi tisztított

DORSMÁJOLAJ

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánltatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az **egész testi szervezet**, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gvarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarna éni.

Egy üveg ára frt., egy üveg fehér 1 frt 50 kr. Kapható a gyárakraktárban Bécsben III./3., Heumarkt 3., valamint

az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

Sátoralja-Ujhelyben: csak *Élőssy E.* és *Kinosssy P.* urak gyógyszerárában. 7-24

HIRDETMÉNY.

Felhívatom kivétel nélkül mindazok, kiknek bor, sör, égetett és finomított szeszes ital készletük van, — különösen pedig a bortermelő és borkereskedő urak, — hogy azt 1892-ik évi január hó 1-ső napjaiban a helybeli regále bor és sörfogyasztási adó irodában (Rákóczy-utca 755. szám a) annál is inkább jelentsék be — két példányban sajátkezü aláírásukkal ellátva — mivel az ezen határnapig be nem jelentett italok eltitkoltnak fognak tekintetni s mint ilyenek, bírságotlanni.

S.-a.-Ujhely, 1891. decz 24.

S.-a.-ujhelyi regále bor, és sör fogyasztási adó albérlet

Egy jó házból való fiataloncul elfogadtatik

Malártsik György

kereskedésében

S.-a.-Ujhelytt.

Salignac & Cie Cognac

részvénytársaság. alapítva 1809-ben, négy millió franknyi alaptőkével.

Ajánlják

francia Cognac-jukat

a legkitűnőbb minőségben. Az 1867-ik évi párisi világkiállításon a nagy arany érme', az 1891. évi bécsi nemzetközi tápszer és házi szükségletek kiállításán pedig a nagy érdemokmánynyal (egmagasabb kitüntetés) lettek kitüntetve.

Különlegesség: orvosi autoritásoktól ajánlott „Medicinal Cognac”

Raktár **Frommer Mór** fűszer- és vegyeskereskedésében S.-a.-Ujhely (Főtér)

Vezér-képviselők Ausztria-Magyarország részére:

Heinrich Mendl Co.

Tea-, rum- és cognac beviteli cég

Bécsben, I., Schottenring 32.

6

Politikai napilapot rövid időn még nem karolt fel annyira a közönség, mint a

MAGYAR HIRLAPOT,

mely ez év áprilisében megindulva már is mindenki tudja, hogy a

MAGYAR HIRLAP a legértelmesebb, legterjedelmesebb, teljesen független magyar napilap. A **MAGYAR HIRLAP** a valódi szadadelvűségért küzd és a **MAGYAR HIRLAP** semmi önző célokot se szolgál, eszköziben mindig tiszta a miért is a minden sorában megbízható és fölt tlenül hiteles. A **MAGYAR HIRLAP** naponként 16, 24 vagy 32 oldalon jelenik meg. Hetenként a **MAGYAR HIRLAP** egy irodalmi, egy tanügyi és egy mezőgazdasági mellékletet ad. A **MAGYAR HIRLAP** 10 aranyos havi pályadíjat tűzött ki újdonságra, továbbá a **MAGYAR HIRLAP** 50 aranyat tűzött ki tárcára, 100 aranyat pedig novellára. Csak a **MAGYAR HIRLAP** előfizetői részesülnek abban a kedvezményben, hogy a „Kis Világ” című heti képes gyermek mellékletet megkaphatják. A

MAGYAR HIRLAP karácsonyra nagy meglepetést forral előfizetői számára, de a eme rendkívüli kedvezményeken kívül is figyelmet érdemel, mert a vezércikkeivel, közgazdasági rovatával, egy lap se versenyezhet, a **MAGYAR HIRLAP** táviratai, értesülései, újdonságai mindig a legújabbak, a **MAGYAR HIRLAP** rendelkezvén a legtöbb és legjelesebb bel- és külmunkatársakkal. A **MAGYAR HIRLAP** már december hónapban megkezd **Csiky Gergelynek** közvetlenül elhunyt előtt irt nagy regényét e címen: „A valóper után.” Ezenkívül a **MAGYAR HIRLAP** még e hónapban egy érdekesítő francia regényt is megkezd. A **MAGYAR HIRLAP** főszerkesztője **Horváth Gyula**. A **MAGYAR HIRLAP** h. szerkesztője **Fenyő Sándor**. A **MAGYAR HIRLAP** előfizetési ára 1 óra házhoz hordva Budapesten, vagy vidékre küldve, bélyegmentesen 1 frt 20 kr. negyedévre 3 frt 50 kr., félévre 7 frt, egész évre 14 frt.

A „Magyar Hirlap” kiadóhivatala
IV., Granátos-utca 16.